
Shri Ganesha Ashtottarashatam or shatakam

श्रीगणेशाष्टोत्तरशतं अथवा श्रीगणेशशतकम्

Document Information

Text title : Mahaganapati Kavacham

File name : gaNeshashatakam.itx

Category : ganesha, kavacha

Location : doc_ganesha

Proofread by : Sreenivasa Rao Bhagavatula

Description-comments : From stotrArNavaH 01-10

Latest update : August 28, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 29, 2023

sanskritdocuments.org

Shri Ganesha Ashtottarashatam or shatakam

श्रीगणेशोत्तरशतं अथवा श्रीगणेशशतकम्

श्रीमद्गुलाशंसनपद्धतिः

कल्याणं कलयन्तु मे गणपतेः पादारविन्दोद्धताः
पुण्याः पांसुकुणाः सुरेन्द्रमकुटीकोटीरकोटीतटे ।
(१)काश्मीरन्ति कठोरपापपटलीकान्तारसम्बोधेषु
(२)दावीयन्ति य येऽन्तरायशिभरिप्राते (३)पवीयन्ति य ॥ १ ॥

विघ्नप्रातवनानलो गणपतिर्विघ्नक्षपाभास्करो
विघ्नप्रावृड्(४)उपेन्द्रबोधसमथो विघ्नप्राताशनिः ।
विघ्नक्षोणिरुडप्रयाणपवनो विघ्नग्रहोऽध्याटनो
विघ्नव्याधिमलौषधिर्विजयते विघ्नस्मरे(५)शानदृक् ॥ २ ॥

विघ्नाद्रिप्रजपक्षतक्षणापविं विघ्नाब्धिकावानलं
विघ्ना(६)च्छच्छदवार्षिकाम्बुदततिं विघ्नासुराब्जेक्षणम् ।
विघ्नाभेद्यतमःप्रभातसमयं विघ्नाविमुस्ताकिटिं
विघ्नाडिप्रजवैनतेयमनिशं विघ्नाधिपं संश्रये ॥ ३ ॥

विघ्नानलतोयवृष्टिरनघो विघ्नेभकण्ठीरवो
विघ्नेन्द्रारिसुदृशनायितपटो विघ्ने(७)त्वरीयन्द्रमाः ।
(८)विघ्नेर्माव्यभृताक्तवर्ति २(९)नघा विघ्नेक्षुदन्तावलो
विघ्नेन्दिन्दिर(१०)यम्पको भवतु मे विघ्नेश्वरः श्रेयसे ॥ ४ ॥

वन्दे कल्पकविघ्नराजमनिशं तं देहिनामाश्रयं
यं देवाः शरणं समेत्य सकलं विन्देयुराशंसितम् ।
मन्देडोऽपि यदाश्रयान्मधुञ्जरीसन्देशसन्दायिनीं
सन्देहेन विना लभेत सरसां मन्देतरां साळितीम् ॥ ५ ॥

पारं संसृतिसागरस्य जगदाधारं य सख्यित्सुभा-
कारी निर्मलयोगिवृन्ददृष्टयागारं विकारोज्जितम् ।

धीरे वाञ्छितपूरपूरणमडोदारं सदा सज्जनो-
त्तारं वारिज विश्वराट्टिविभुतं डेरम्भमीडे विभुम् ॥ ६ ॥

वन्दारुनिदशेश्वरप्रभृतिभिर्वृन्दारुडैरञ्चितं
मन्दारप्रसुप्पामरद्रुसुमनोवृन्दावभास्वत्सरैः ।
मन्दानां मतिदं गणेशमरिषट्कं दारयन्तं सतां
(११)कन्दाम्भेति जगतत्तरोरधिगतं विन्दाभडे साम्प्रतम् ॥ ७ ॥

भिन्दानं विशयं मडोपनिषदां छिन्दा निन्दादसन्देडतोड-
डं दारा वसु नन्दना षति चिरात् सन्धानितं दारुणम् ।
छिन्दानं भवपाशमाश्रितजनानन्दातिसन्धायिनं
विन्दाभो गणनाथमद्भययिदानन्दातितुन्दायितम् ॥ ८ ॥

यित्ते सर्वमिदं विधातुमनुसन्धत्ते विधत्तेऽथ यत्
धत्ते यत्र जगञ्चिरादपि तिरोधत्तेऽपवृत्ते युगे ।
सत्तेयं जगतः स्वतो न छि यदायत्तेति जोधुष्यते
तत्तेजः सततं विभातु डृष्टि मे मत्तेभवङ्त्राभिधम् ॥ ९ ॥

नाकाधीशसुरेशकेशवशिवाद्याकारभेदाश्रया-
श्लोकाम्भोनिधिमग्नभक्तजनतानौकायमानः स्वयम् ।
राकायामवतीशकोटिघटनानीकाशनेजप्रभः
कोकारातिकलाधरोऽवतु सुरानीकाधिराजगजः ॥ १० ॥

॥ षति श्रीमद्गणेशसंनपद्भक्तिः ।

Footnote

- (१. काश्मीरपुष्पमिव लसन्ति
२. वनडुताशन षवायरन्ति ३. वञ्जयन्ते
४. उपेन्द्रबोधसमयः-शरत् वर्षान्त भवा
५. षशानडङ्-षशतृतीयनेवं
६. अश्लश्लो—डंसः ७. षत्वरी-स्वैरिणी
८. विनेरम्भदशारदासिदिवसो, विने विविरोपणामृतसिधिः ।
षमे-ब्रणम् । ९. मवा १०. षन्दिन्दिः (भ्रमरः)
११. विन्दाभो विविधप्रपञ्चववलीकन्दायितं सन्ततम् ।)

श्रीविनयप्रपञ्चनपद्धतिः

कल्याणाद्रिमुदक्षिपत् स्वबलसाङ्ख्याय या पुष्करात्
 कुल्यातुल्यतयापिबज्जलधिमावल्या सुराणां नुता ।
 तुल्यान्या न यतः श्रितार्थिकृतवात्सल्या कश्चिद्देवता
 कल्या वर्णयितुं कथं वयमिमां शल्यापडां देवताम् ॥ ११ ॥

मोयागर्वडरा नवामपि सुधां नीयामथातन्वती
 वाया झृणितशर्करेक्षुरसमाध्वीयातुरी नित्रती ।
 जायामत्यम्बिलं न यस्य चरितं प्रायामनीयापि येत्
 का यात्यल्पमतेर्ममास्य गदितुं धीयापलं डेवलम् ॥ १२ ॥

नायानामधिपोऽपि यस्य गदितुं भोगावलिं नाशकत्
 भोगानालिपितुं करैर्द्विनमलिः भेगाधिपो वीक्षितुम् ।
 को गाढेत परो गणेशयश्चिताभ्यागाधपाथोनिधिं
 वागाशात्र ममोद्विता यद्वि तदा सागा भवेयं न किम् ॥ १३ ॥

मर्यादाग्रथितो विनैव जलधिस्तर्था न सन्तीर्यते
 र्थ्या त्वस्य न तादृशी कलितमौर्भर्यश्च आदयः ।
 पर्यासा न गणेशितुर्निङ्गमवैस्वयोऽपि धुर्याः सुराः
 पर्यायाद्गदितुं कथं नु विषयीकुर्यामलन्तामलम् ॥ १४ ॥

मानातीतगणेशमङ्गलगुणाभ्यानावधानालत-
 ङ्गानाभासविद्येष्टितं किमपि दुर्मानाभिमानाडितम् ।
 मेनापत्यतनूजपादकमलध्यानाभिधां निष्कृतिं
 भूनाडिप्रवरा विधाय तनुतानेनाशु डीनागसम् ॥ १५ ॥

स्कन्दाग्रेजनुषोऽभिनन्दितुमिमे कुन्दावनातं यशो
 विन्दाः सनकाद्योऽप्यमृतनिष्पन्दायितैर्मिरेः ।
 मन्दाक्षप्रतिरुद्धसुन्दरवयःस्पन्दा न शेकुः कथां
 मन्दात्मान धमे कथं गणपते विन्दाभडे साम्प्रतम् ॥ १६ ॥

मित्राण्यत्र विशित्रबन्धुनिवडाः पुत्राः कलत्राणि वा
 यत्रायास्यति तत्र कोऽपि न पुनः सत्रासमायास्यति ।
 द्वित्रा ये गदिता गुणा गणपतेरत्रामुना भक्तितो
 जित्रास्ते स्युरमुत्र तस्य तु धुरीत्यत्राभियुक्ता वयम् ॥ १७ ॥

(१)व्यासाद्या अपि यस्य नालमभवन् दासा गुणानामुप-
न्यासायान रता वयं बत परीडासाय भासामले ।

प्रासाय स्मृडयालुना स्वधिषण्णयासात् समासादितं
त्रासापेतमिदं मडागणपते धीसाडसं क्षम्यताम् ॥ १८ ॥

पधान्यद्यतनानि यद्यपि न सावधानि विधावतां
दृधानि स्युरथापि येतसि सतां दधान्मुदं मत्कृतिः ।
यथायात्युदधिं डदम्भुस्तितिनधा सडावामवै-
शधा स्यात् त्रिदिवौकसां परिषदा दधादतश्चामृतम् ॥ १९ ॥

ओषा यद्यपि मत्कृतिर्न विदुषां तोषाय दोषाधिका
जोषावस्थितितो वरा छि इणितिर्भाषाविशेषान्विता ।
योषाणां पतिभक्तिरेव छि परा लूषान्यदोषापडा
मोषायाध्यगुणस्य मे गणपतेरेषा मनीषा पदे ॥ २० ॥

॥ छति श्रीविनयप्रपञ्चनपद्धतिः ।

Footnote

(१। मनिशाब्द्यासादनायासतो ये साहित्यसमुद्रपारगधियो व्यासाद्यो मन्यते । ??
डियत् डियदुपन्यासान्मडासाडसं
डोडसावस्मि गण्णधिनाथचरिते मत्या तु तस्याक्षमः ।)

श्रीमनोनियमनपद्धतिः

मातङ्गाननमार्तरक्षणायणं मातङ्गकन्यासुतम् ।
मातङ्गाडितनन्दनं धनतमोमातङ्गकण्ठीरवम् ।
मातङ्गान्तविभूतिदाननिपुणं मातङ्गविद्विस्थितं
मा तं गाः परिलत्य मामकमनोमातङ्ग मा यापलात् ॥ २१ ॥

अध्यासीनमधीक्षुसागरसभामध्यान्यसिंडासनम् ।
सिद्ध्या पादविभूषिताडुतलया बुद्ध्या य संसेवितम् ।
विष्यायारपरायणानविरतं स्वाध्याननिष्ठान् जनान्
ऋद्ध्या योजयितारमाशु शरणं कृध्याभुवाडं मनः ॥ २२ ॥

वेधं वेदशिरश्शतैस्त्रिजगतामाधं तपोभिः समा-
यासं संसृतिघोररोगसुमडावैधं सुराधश्चितम् ।

आधेन्तापगतं मुनीन्द्रलृष्टयास्वाधं समालम्बतां
माधेन्ती विषयैर्मतिर्दिनकराभेधं विभेत्तं तमः ॥ २३ ॥

विम्बोत्सेकडराधरात्मद्यिताभिम्बोकबद्धस्पृष्टं
कम्बोरघ्यतिशुभ्रदन्तमपिलालम्बोदयं यं मनाङ् ।
सम्बोधैव नरः समस्तसुभ्रमाङ् सम्बोत्वतीति क्षणात्
तं बोधैकसुधानिधिं भ्रज मनो लम्बोदरं सादरम् ॥ २४ ॥

गन्धर्वाधिपति गोरपयितावन्यत्वसम्भावना-
गन्धप्रापितभीमनङ्गनुषासं धर्ममध्याचरन् ।
रुन्धन् यत्पदमस्य सङ्गतिवशात् स्वं धन्यतामानयन्
बन्धच्छेदमवाप तत्पद्युगं सन्धत्स्व येतः सदा ॥ २५ ॥

अम्बे द्वे यरणे श्रयाशु धिषणे स्तम्बेरमस्यापिला-
लम्बे नान्यद्वितीव पुष्करशिखालम्बेन संसूयिते ।
भिम्बे स्वाद्युतरे नवोषणमडसो भिम्बेन तुल्ये चरन्
लम्बेत् किं भत काकलोककलितालम्बे शुकः पल्लवम् ॥ २६ ॥

नालीकासनवासवादिदिविषन्मौलीज्यकल्पद्रुपु-
ष्पालीगर्भदलान्तरालविगलद्धूलीमधूलीभूतम् ।
केलीलोलविशालकर्णयुगलीतालीधुतालीप्रज्ञै-
र्वालीढे करटोद्गतैर्भ्रज मनो कालीसुताङ् द्विद्वयम् ॥ २७ ॥ shloka same as 48

कारामन्दिरसन्दिताः किल सुनासीरादिमाः भेयराः
वीराग्नेसरसिन्धुदैत्यडतये साराधिकं यं पुरा ।
आराध्यापुरभीप्सितं विविधस्वसंसारबन्धच्छिदं
मारारातितनूत्तमं श्रय मते धीरं मयूषाधिपम् ॥ २८ ॥

कोटीरन्ति मडालयो मणितुलाकोटीभवन्तीतरे
शाटीयन्त्यपरे त्वया ? धृतजटाजूटीगुणन्त्यल्पकाः ।
पाटीरान्ति शिपोरसृष्टि विबुधाश्चटीभवन्ति स्वतः
कीटीयन्त्यसुराः स यस्य गणराडाटीकतां येतसि ॥ २९ ॥

वारं वारमलर्निशं भुवि नृणामारञ्जनं यत्नतः-
कारं कारमलम्बि किं नु सयमत्कारं इत्वं जन्मनः ।
सारं यत्सकलागमोपनिषदां दूरं दुरीडावतां
स्वैरं संश्रय मूर्ध्नि दर्शितगणकारं मनीषे मडः ॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमन्नोनियमनपद्धतिः ।

श्रीनिर्वेदपद्धतिः

मा गा मानस कर्म कापथमुरोभागावगाढस्तना-
भोगामर्त्यवधूविचित्रतरसम्भोगाप्यसौष्यप्रदम् ।
योगायाभिरताः परे भलु मडाभागा वयं नेडशाः
द्रागाशापरिपूरकं गणपतिं नागाननं संश्रय ॥ ३१ ॥

मातेयं मडिलापि तेऽतिजडसङ्घातेऽत्र भूतेन्द्रियैः
पूते मा ममतेति उन्त भडुधाधीतेऽप्यवीतेक्षणः । (भडुधागीते)
नीते निष्कलतां वयस्थसि पराभूतेः पदं द्रागभवे
शीते नीत धवावृतिर्गिरिसुतापोते कदा स्थान्मतिः ॥ ३२ ॥

ध्येयं योगिभिरन्तरब्जकुडरे ज्ञेयं त्रयीमस्तकै-
र्गेयं सिद्धसुरासुरैरपगतापायं विधेयं सताम् ।
सायं सागरसम्पतद्रविसमञ्छायं विमायं सदा-
ध्यायं ध्यायमुमासुतं गतमलप्रायं कदा स्थान्मनः ॥ ३३ ॥

नित्यानित्यविचारवेशविकलः सत्यापयित्यान्वितः
कृत्याकुत्यपरिग्रहे तु मनसो वृत्त्या प्रवृत्तः स्वयम् ।
नत्या डेवलया गणेश न मनःस्थित्या य भृत्यायितो
भृत्यावन्तिकगे कया पुनरुलं मत्या तरेयं भवम् ॥ ३४ ॥

क्षोणावर्षपरायणानवनिपान् लूणादिमानाश्रयन्
ऋणाभाषाभूषणैवत परिक्षीणायुरप्यन्ततः ।
रेणावप्यमुतः कृले नसुवजे ढीणाशयोऽद्याप्यनि-
द्राणावाश्रितरक्षणो न यरणौ गाणाधिपावाश्रये ॥ ३५ ॥

भुङ्ध्वा तत्त्वमनेकदोशिकगिरामध्वानुसाराच्छिरा-
दिवानीनभितो विविक्तविषये भवासनं मारुतम् ।
रुङ्ध्वा लृत्कमलोत्थरश्मिनिययेन ध्वान्तरज्ञानं
विद्व्वा तत्र गणेश्वरानुभवज मध्वापिभेयं कदा ॥ ३६ ॥

दीनं सर्वगुणैः कदाप्यकलितध्यानं शिवानन्दन-

वीनं मानमदादिभिः प्रच्युरिताज्ञानं दधानं सदा ।
 येनं केवलमात्मनो विदधतं (वेनं समानं) वेनोपमानं गुणैः
 स्वानन्दं गमयेत् कथं गणपतिर्दूनं भवाभ्येपरम् ॥ ३७ ॥

दुर्वारस्मयदुर्भरासुरवराभर्वायितौजोशुभा-
 गरस्किन्धितसार्वलौकिकविपन्निरापाणे धूर्वडम् ।
 अर्वाशीनवयोविचारविभवान्निर्वाय्यतेजोभरं
 शर्वाणीतनयं भजेऽडमनिशं सर्वापदुच्छित्तये ॥ ३८ ॥

यल्लालेपितमञ्जनेन यदतिक्षुल्लात्मकं मे धनं
 तल्लाभः स क्रियानतः करटवन्मल्लाकृतिः साम्प्रतम् ।
 भल्लाालाभिधया वसन् भविपुरे कुलं शिरप्रोल्लस-
 धल्लातातात्मकलेवरोऽतिविपुलामुल्लासयाशु श्रियम् ॥ ३९ ॥

स्फुराकारधराधराधरजगद्भाराद्विनिर्गत्यरै-
 स्तारान्तर्गतमौक्तिरैरिव नभैरारादुपारञ्जितौ
 धीरावाश्रितरक्षाणोऽब्जयुगलाकारावरातिष्वति-
 कूरावत्यरुणौ गणेशचरणवाराधयामो ङदि ॥ ४० ॥

॥ धति श्रीनिर्वेदपद्धतिः ।

अथ श्रीवैराग्यपद्धतिः ।

यो मानेन मदेन मुग्धलुदयो डेमादिना वा नरो (वा मानवो)
 नामाप्यस्य कदापि न स्मर सकृत् क्षेमाय डे मानस ।
 सीमापेतगुणाकरं गणपतिं सोमार्धयूडामणिं
 कामातीतकलप्रदाननिपुणं भूमानमेवाश्रय ॥ ४१ ॥

वित्तात् प्राक्तनजन्मपुण्यशकलायत्तादपि क्षुल्लका-
 न्मत्ता ये मनुजा न तान् वयममी वृत्तावपेक्षामडे ।
 तत्तादृक्करुणाकटाक्षमडिमायत्तोऽभिस्त्रातिगां
 वित्ताधीशसम्प्राप्तजो मम सदा दत्तामभित्तां श्रियम् ॥ ४२ ॥ (दत्तामभाऽं)

कालं दैत्यकुलस्य देवपरिषत्पालं दयालुं कृषि-
 प्रालम्भाख्यललम्भि मञ्जुलमणीमालं सलीलं निजे ।
 लीलं गण्डतले नुदन्तमसकृल्लोलम्भजालं जग-

न्मूलं दूरनिवारिताश्रितजनाभीलं गणेशं नुमः ॥ ४३ ॥

कार्याकार्यविवारणां विजडता नार्यादिषु भ्राम्यता
नार्याचारकृता स्थितेन विबुधाचार्यादृते दुर्मते । (विबुधाचार्यादिते)
घैर्याद् दृश्वरितं मयान्वडमडोडकार्यात्मने द्रुष्यता
सूर्यापत्यजभीः कथं गणपतेस्तार्या कथामन्तरा ॥ ४४ ॥

धीडान्यासकृदाजितं मडदधं मोडान्मुडुः शीलितं
देडान्मभ्रमतः पुनर्बहुविधद्रोडान्पारीकृतम् ।
स्वानानाथवदुप्रतापजनकं डान् कथं तं सडे
देडान्ति नरकोड्भवं गणपतेरीडान् पदान्जे न येत् ॥ ४५ ॥

अन्यायोपगताल्पवित्तमडितमन्यानवन्यां मृगा
वन्या मित्रमरीचिकामिव मडोदन्याः सडोपासते ।
धन्या अेव वयं भवेम यदि नस्तन्यादुमानन्दनो
विन्यासं नयनाञ्चलस्य न ततो मन्यामडेडन्यां श्रियम् ॥ ४६ ॥

कादाचित्कसुभावलाल्पविषयास्वादाय गोदारणा- (गोदारणानि - डलानि)
न्यादायात्र रतः कृलैर्विरडितः डैदारिके कर्मणि ।
पादावाश्रयतेडथ येद्वरणपते र्दस्यतः स्वकाममि-
त्यादावेव कुतः श्रयेन्न मतिमान् षेदान्पास्येतरान् ॥ ४७ ॥

नालीकासनवासवादिदिविषन्मौलीज्यकल्पद्रुपु- shloka same as 27
ष्यालीगर्भदलान्तरालविगल ङ्कलीमधूलीभृतम् ।
डेलीलोलविशालकर्णयुगलीतालीधुतालीप्रजै-
र्वालीढं करटोद्वतैर्भज मनो कालीसुताङ् श्रिद्रयम् ॥ ४८ ॥

पञ्चानां विद्यदाशुगाञ्चुदभुवां सञ्चारिणां सञ्चये (सञ्चारिणीनां यये)
शिञ्चातुल्यकलेवरेडत्र लृदय त्वं यापलं मा कृथाः ।
मुञ्चाडन्तां य ममतां जडान्मनि डिञ्चाद्वयं शिन्मयं
स्वं यामुं य गण्णाधिनाथमपृथङ् किन्त्वात्मना चिन्तय ॥ ४९ ॥

भूतस्तोममयं शरीरमयि मा येतः स्थिरं चिन्तय
ष्यातस्तस्य लयो यथा डि भदरीभूतस्य अन्यात्यये ।
भ्रातर्न स्मर नश्वरं दिशति यः प्रीतः पदं शाश्वतं
जातप्रीतिरुपाश्रयाशु गिरिजापोतस्य पादान्भुजम् ॥ ५० ॥

॥ ४१ ॥ श्रीवैराग्यपद्धतिः ।

श्रीस्वरूपपद्धतिः

सव्याङ्गस्थितया स्वया दयितया निर्व्याजकारुण्यया
 भव्याम्भोरुडवक्त्रया सरसया सव्याजमालिङ्गितः ।
 नव्याशोकदलातिमञ्जुलतनुच्छव्या भवव्याधिडा-
 डाशाधिपवन्दितः सपदि मामव्याद्गुमानन्दनः ॥ ५१ ॥

नारीमतले दधानमभिलाधारीभवन्ती धृतिं
 सूरीन्द्रैः सनकादिभिर्नुतगुणं डारीभवद्भोगिनम् ।
 स्फूरीभूतकराज्यलेन दनुजं गौरीगृहं यारु सि-
 न्दूरीकृत्य विचर्यितापिलतनुं नारीगणेशं भजे ॥ ५२ ॥

शुण्डादण्डगृहीतदन्तमुसलोयण्डाभिधातोद्गतै-
 श्चाण्डांशुपतितैः सुरालयमणीषण्डाजितैर्यः कणैः ।
 पिण्डालतकमाकलय्य शशिनः षण्डामृतेनात्मन-
 श्चाण्डातं रमणीमणोरकृत वेतण्डाननः पातु नः ॥ ५३ ॥ (पातु सः)

वामं भूमितले निधाय भुवनक्षेमं दिशन्तं सदा
 श्रीमन्तं परमुन्नमय्य यरणं कामं नटन्तं मुदा ।
 सोमं शेषरिताच्छकैतकदलक्षामं दधानं बहु-
 व्यामं पन्नगभोगनिर्मलतरक्षौमं वसानं भजे ॥ ५४ ॥ (गणेशं भजे)

ओलागान्धिमदाम्भुयुम्भिमधुलिङ्गमालापनोदोद्यतं
 स्थूलात्मीयकपोलमण्डलवत्तलानुकारिश्रुतिम् ।
 डेलाक्षिमगिरीन्द्रजास्तनतटीयेलाज्यलं यारु शु-
 ण्डालापीतपयोधरं गणपतिं आलाकृतिं भावये ॥ ५५ ॥

हृलाक्षस्य शिरस्यमयतटिनीवेलास लीलावशात्
 कूलाघातविडारलोवशिरसा कालारिणा वारितः । (विलासलोवशिरसा)
 आलापानपरिस्फुटाक्षरपदान भेलावशाद्गुणिरन्
 लालामौक्तिकमण्डितोऽवतु गणेशं आलाञ्जमौलिः शिशुः ॥ ५६ ॥

आजानोजवलपद्मरागनिर्करैरोजायमानं जवात्
 बीजापूरधिया सुमेरुमडरथो जातमात्रः पुरा ।

मा जानाडि इलं त्यजामुमिति तत्याजद्रिराज्ज्मज्ज-
पूजापूर्ववयोभरैरवतु मां राजार्धमौलिर्विभुः ॥ ५७ ॥

(१) यएडीशात्मभवो गिरामथितमत्स्यएडीमदश्चाएडपा
षएडीयप्रकरापडोऽमृतधुनीऽिएडीरपाएडुप्रभः ।
भिएडीपालभुभायुधैरिशिरःभाएडीकृतौ पण्डितो
दुएडी राजति वारएासिपुरि वेतएडीयतुएः प्रभुः ॥ ५८ ॥

माता यस्य नगाधिराजतनया ज्याता पिता शङ्करो
भ्राताशेषसुराधिराजपुतनानेता उतारिभजः ।
गीता यस्य कथा निजेन्दुवदनानातानपेतैः सुरै-
र्नीता गेयपदं सदा भवतु सन्नाता समेतापदः ॥ ५९ ॥

क्षामात्युज्ज्वलङ्गालमूलकलितश्यामाभिको भास्कर-
स्तोमाडङ्कृतिमोयकामितमउस्थेमाभिरामाकृतिः ।
वामाङ्कस्थितवल्लभाप्यद्यितानामाङ्गनामा विभु-
र्मानन्दयतु स्वभक्तनिहितप्रेमा स सोमात्मजः ॥ ६० ॥

॥ इति श्रीस्वर्णपद्मः ।

Footnote

१. यएडीशप्रथमात्मजं मधुरमत्स्यएडीय भाएडीभव
जुएडीति प्रथिताप्ययावपटलीपाएडीकृता दक्षिणाम् ।
भिएडीपालभुभायुधैर्निहतपाषएडीयषएड
स्तएडीत्यादिभुनीडितं कलितवेतएडीयवङ्गं भजे ॥

श्रीगुणानुवर्णनपद्धतिः

पाकारातिभुभामरेज्ययस्वितं नाकारिवर्गच्छिदं
स्तोकात्मीयजनाभिपूजनविधिस्वीकारतुष्टाशयम् ।
तोकाकारमृषेः सुरेन्द्रललनालोकाभिगीतामित-
श्लोकाभेयगुणं भजेम सद्यालोकावितार्थिभ्रजम् ॥ ६१ ॥

दोभिः स्वैर्दशाभिर्धृतायुध विभो गीर्भिर्मुनीन्द्रैः

कृता-

शीभिः सन्नुत दीनरक्षामडाधूर्भिर्बुडन्द्यर ।

नौभिन्वा जलधौ यथैवमतगतेभिः परीता दया-
पूर्भिर्दृष्टिभिरेव देव विषयाभिन्धि सिन्धुद्विषन् ॥ ६२ ॥

दभ्यामिन्द्रियसन्ततिं सपदि संयम्यान्तरञ्जं समु-
नभ्यास्मिन् सनकादियोगिपश्चिद्रभ्याभिगम्या सताम् ।
कृस्याधजलवान्तसर्वजनिमन्त्रभ्यास्तु मे श्रेयसे
शभ्या पूजयतामभीष्टवरेदा रभ्या परा देवता ॥ ६३ ॥

सत्यं ब्रह्म सनातनं श्रुतिशिरःस्तुत्यं मुनीन्द्रकृदा
नित्यं ध्येयमधीनुवारिधिसलं नृत्यं वितन्वत् सदा ।
चित्यंशे सदृशेऽपि यत् किंल परागित्यंशभेदास्पदं
प्रत्यञ्चं विदधातु मां प्रकृतिवैकृत्यंशमुक्तं शिरात् ॥ ६४ ॥

तातोऽब्धेरुदितं विषं ननु पिबन् प्यातोरुडालालं
गीतोऽभूदभिलैरितीव स यतो जातोऽयमेवाधुना ।
(?) वातोऽभ्यावितवीथियुम्भितनभाः स्फीतो विषाणं निधिः
पीतो येन तमाश्रये मम सदा नातोऽन्यदैवं क्वचित् ॥ ६५ ॥

कानीनेन सडास्यथ्य समयं मौनीश्वरेणाक्षराम् ।
धानीकृत्य रदं निजं कटमदोदानीरयन धोसदा ।
(२) स्थानीभूतगिरेस्तटेऽलिप्रत यो मानी मडाभारतं
यानीमं शरणं श्रितार्थिजनसन्तानीभवन्तं विभुम् ॥ ६६ ॥

अन्याशक्यविनिग्रही समितिमूर्धन्याविमौ दानवौ
डन्यादेवनरान्तकाविति सुरैर्मुन्यादिभिर्नाथितः ।
नन्यायाभिमुषौ जघान गदयाशन्या यथेन्द्रो गिरीन्
तन्यादेष मडोत्कटः शुभमिडानन्याश्रयस्याशु मे ॥ ६७ ॥

कृन्तात्तीक्ष्णतरेण सर्वजगदत्यन्तार्तिदान दानवान्
दन्ताग्रेण मृगाधिभूरिव नपैर्दन्तावलान् संडरन् ।
सन्तापं जगतां जडार जनतायन्ता नियन्ता धियां
भिन्तामेष गजाननः सपदि मे चिन्तां दुरन्तामिमाम् ॥ ६८ ॥

थीटी यस्य पुरन्दरादिदिविषत्कोटीभिरभ्यर्च्यते
पेटीभियरितं सुरावनिड्डं वाटीषु जेगीयते ।
धाटी यस्य रणेषु दैत्यनिवडोत्पाटी गणेशः स मे
धोटीभावितमूषिकोऽधपटलोऽप्याटी भवत्वञ्जसा ॥ ६९ ॥

पूषा यन्मडमा जितोऽनुदिवसं काषायमालम्बते
 द्रोषानायक ओष यस्य ममसरतोषाय भूषायते ।
 आषाढान्तरमाश्रितं ननु भिया भेषाधिदुढे मडः (भेषाधिदुढे मडः - वक्तिः)
 शेषाणां गणनायकानुकरणे केषां परेषां मडः ॥ ७० ॥
 ॥ इति श्रीगुणानुवर्णनपद्धतिः समाप्ता ।

श्रीयारित्रपद्धतिः

कन्तावाहितसायके मुनिवधूरन्ताडिडन्ता मुने-
 गन्तासीति गिरा सडस्रभगतां चिन्ताकुलोऽभ्येत्य यम् ।
 क्षन्तारं स्वजनागसां गुरुगिरा उन्तारमध्यडसां
 सन्तापं विजडी भजे गणपतिं चिन्तामणिं नाम तम् ॥ ७१ ॥

अन्धूकस्तबकारुणं रणामडीगं धूलिधूम्रानना-
 भं धूम्राक्षविमर्दन शरगणैः सिन्धूत्तमाङ्गच्छिदम् ।
 अन्धूकृत्य निधीय पुष्करतटे सिन्धून् क्षिपन्तं श्रिता-
 धं धून्वन्तमशेषमाश्रय गणेशं धूमकेतुं मनः ॥ ७२ ॥

मासे भाद्रपदे ज्योत्तरतिथावासेवडेभ्यो निजा-
 वासे कल्पितदिव्यमोदकभरपासेन पूर्णोदरः ।
 न्यासे प्रस्मलितः पदोः कृतपरीडासे विधौ यः सदा
 ड्रासेनामुमयोजयन्मम रिपुत्रासे स सन्नातु ॥ ७३ ॥

वारीशोदरसम्भृतानि सडसा वारीणि यः पुष्करे-
 णोरीकृत्य नभस्थले कण्ठतयोगारीयकार क्षणात् ।
 स्फारीभूतमदान् दुरासदमुभान्योऽरीरिषदानवान्
 भीरीढारडितानसावुदयतां पारीन्द्रवाडो ष्टि ॥ ७४ ॥

आपातालविसारितोयभरितं पापाशयं यः पुरा-
 डूपाकारडूपारस्थ मडासुरं कलितसन्तापातिरेकं नृणाम् ।
 कोपादन्तरुदं चिराय गमयन् व्यापाडयामास यः
 सोऽपायानवधूय पातु सततं नीपालयानन्दनः ॥ ७५ ॥

रुद्राणीभुजमण्डलाडितशिरा निद्रामशेषावनो-

निद्रामाश्रितनैजभोगजनितां मुद्रापयन् यः पुरा ।
छिद्रा-वेषणतत्परं द्विवि जवाद्धिद्राणमध्याडनत्
सदाशमं य मयासुरं वितनुताद्भद्राण्यमुद्राणि नः ॥ ७६ ॥

छायाकारमुपागतं कुडनया कायानुवृत्तं मडो-
च्छायादद्रितटात स्वमुमुभमपाधायाथ देहं पतन् ।
आयासेन विनावधीद् गिरितटे मायाविनं दानवं
पायादेष गणाधिपोऽतिविषमप्रायादपायात् स माम् ॥ ७७ ॥

क्षोणीकोणगता यदस्त्रकणिकाः प्राणीभवन्त्यो धनु-
बाणीतूणधरी यथैव स षति श्रेणीभवन्ति स्म तम् ।
शाणीघृष्टशरक्षतद्विषदसृग्वेणी निपीयाशुग
द्रोणीभिव्यजयद्रिपूनवतु शर्वाणीसुतो नश्चिरम् ॥ ७८ ॥

विप्रश्रेष्ठवरेण्यगीतनिगमानुप्रश्नसम्भावित-
स्वप्रत्युक्तिसुधाव्यमानससरोवप्रक्षियोल्लासिनम् ।
अप्रत्यक्षपरात्मभावविशयाधप्रत्ययोद्भावना-
धप्रक्षिमिविडारिणं गणपतिं क्षिप्रप्रसादं भजे ॥ ७९ ॥

रक्षार्थं सुधियां दुरीडपरिषच्छिक्षार्थमाप्येत्य य-
स्थ्यक्षापत्यतनुं ददाड दनुजान कक्षानिवोषर्भुधः ।
यक्षाधीशजलेश्वरान्तकसुराध्यक्षान् ररक्षार्दितान्
ऋक्षाधीशकलाधरः स भगवान् रक्षापरोक्षोऽस्तु मे ॥ ८० ॥

॥ षति श्रीयारित्रपद्धतिः ।

श्रीनतिपद्धतिः

तालाकरकाराञ्चलप्रविलसच्छूलाग्रभिन्न द्विष-
स्फालाय क्षण्यूक्षिताभिलमडीयेलाय वीलावशात् ।
कुलाघातविशीर्णमूलविचलद्वेलायलाय स्वयं
व्यालामयवपुर्धराय गिरिजाबालाय तुभ्यं नमः ॥ ८१ ॥

वीणातापसगीयमानभुवनत्राणापदानाय स-
श्रेणावर्षितकामनाविषयकल्याणाय भूयो नतिम् ।
ओणाङ्गुर्भकमौलये वितनुमः शोणारविन्दोज्ज्वले

पाशावाहितमोदकाय सुमनोभाषारिडिम्भाय ते ॥ ८२ ॥

डाडाधैरुपवीणितान्द्रुतगुणव्यूहाय वैडायसै-
व्योडाधैनिङ्गमान्तगैर्विबुधसन्दीडाभिनन्धात्मने ।
भाडापङ्क्तिशिषोद्गलन्मदपरीवाडानुमिश्रश्रवो-
जाडामन्मरन्सौरभलसद्देडाय भूयो नमः (?) ॥ ८३ ॥

रुष्टा या जगदेव भस्म कुरुते तुष्टा तु सिद्धीर्ददा-
त्यष्टावध्यथ यत्पदाब्जयुगलौजुष्टो विरक्त्या यदा ।
दृष्टास्मै वितरत्यनन्यसुलभाभिष्टां गतिं शाश्वतीं
कष्टापायकृते भजे श्रुतिशिषोद्गुष्टां परां देवताम् ॥ ८४ ॥

धर्माधर्मविवेचनेऽप्ययतुरो दुर्मागंगाभी सदा
कर्मपेक्षकलप्रदाननुसरन् शर्मापुयां डिं कदा ।
नर्मालोकनमात्रतोऽस्तदुदितं निर्माय सर्वार्थदं
धर्मातीऽन्नमिव प्रजामि शरणां भर्माद्वियापात्मजम् ॥ ८५ ॥ (भर्म - डेम)
विन्ध्याद्रिस्मयडाशिणा घटभुवा वन्ध्यावलेपाधिना-
यं ध्यात्वाधिगता कला न यद्वि डो रुन्ध्यादतोऽन्यः पुमान् ।
सन्ध्याकारिमडागिरि जलनिधि बन्ध्याद्रुणेशेशं
तं ध्यायेम भवाब्धिभय भगवन् सन्ध्याशु नागानन ॥ ८६ ॥

श्रुत्वा दैत्यगणवृतं त्रिभुवनं मत्वा परावध्यतां
गत्वा काश्यपसूनुतां युगबलाद्धत्वा रिपूनञ्जसा ।
दृत्वा भूमिभरं सुरान् स्थिरपदान् कृत्वा प्रथामागम-
त्तत्वातीतममुं गणेशमसकृन्नत्वा भवेयं कृती ॥ ८७ ॥

पूर्वाङ्गिः शिषरोदितस्य रुचिरश्रीर्वासराधीशितु-
गौरिण्यमले विभाति तु यथा दूर्वाग्रभागस्थिते ।
गीर्वाणेशभगेशमौक्तिकमणिश्रीर्वाब्जरागद्युतिः
शापित्य तवाकृतिः स्फुरतु धीकावाङ्किता मेऽनिशं (?) ॥ ८८ ॥

तुच्छात्यल्पसुभायडेषु विषयेविच्छानुरोधाम्भुमन्
कच्छापेतभवात्रवान्तरनिशप्रच्छादित्वात्मा शिरात् ।
छच्छातीतकलप्रदं गणपतिं गच्छामि देवं गतिं
शिच्छायामतिदिश्य सन्दिशतु मे तच्छाश्रुतं वैभवम् ॥ ८९ ॥

स्वं त्रातुं न भवाम्भुधौ निपतितं तन्नादिना पारये

गन्त्रा भाव्यमतोऽन्तकस्थ य मया सन्त्रासनस्थान्तिके ।
 यन्त्रारुढबिवावशं भमति यन्मन्त्राजगतं विना
 कन्त्रातारमुपैमि को दृ भवभीतं त्रातुमीष्टे य माम् ॥ ९० ॥

सारासारविचारदूरमनसं घोरार्तिसन्दायिसं-
 साराखिक्षतिजतमोडमगदङ्कारान्तरानाश्रितम् ।
 तारानाथकलाधराय न शिरादारख्यरण्यार्थिनं
 स्कारापारकृपामृतार्णवरसेऽदरानिमग्न कृथाः ॥ ९१ ॥

॥ इति श्रीनतिपद्धतिः ।

श्रीसम्प्रार्थनापद्धतिः

काशापस्थिततूलजालयपलान् लेशान् सुप्पानां भजन्
 आशावेशवशाद्गणेश विवशः केशानजलं वडन् ।
 ठशापत्य शिरात्पदीययरणाभ्याशावतीगोऽस्म्यडं
 पाशानाशु विमुच्य मे दृश गतिं या शासिता शाश्वती ॥ १२ ॥

निर्मायावनिमण्डले जनिमदाः कर्माधिकारं ततो
 धर्माद्गुद्व्रतिमध्यधोगतिमथाधर्माद्दृष्ट्यायतः ।
 दुर्मायावशमेत्य दारसुतभूभौदिलुब्धं कृतः
 शर्माभासरतं कृथाः कवितनीतिमर्माधिकाराव्युत्तम् ॥ ९३ ॥

वेधा मामककर्मसङ्कमवशादाधाजनिं यां तु तां
 त्रेधा पुत्रकलत्रवित्तममताभाधादद्विभ्रिताम् ।
 मेधासञ्जनेन भञ्जय जवादेधांसि वह्निर्यथा
 स्वे धामन्यभिरभयाद्य विषयेष्वधाधावितं मे मनः ॥ ९४ ॥

बुद्धिप्रेरणातक्षणेन क्लृप्तात् सिद्धिप्रवर्षं जना
 त्वद्धि प्रापुरबोधसन्तमसजा तद्धि जातद्धी क्षयादञ्जसा ।
 यद्धित्वा शरणं न मेऽस्ति भुवने तद्धि त्वदद्धिद्रयं
 विद्धि प्राप्तमिमं जन् गणपते सिद्धिप्रदो मे भव ॥ ९५ ॥

तापं भौतिकमुष्यमेत्य बहुविक्षेपं भजन्मानसं
 कोपं दुर्धनिनां मद्योद्धतमधिक्षेपं सदा मर्षयन् ।
 भो पञ्चास्यसुत त्वमेव गतिरित्यापं भवन्तं परं

रुपं दर्शय मेऽधुना त्वमभिलष्यापन्नरक्षाक्षमम् ॥ ९६ ॥

द्वेषा कर्मणि चिन्तिते मयि कृपासाधारणी येन्मलो-
त्सेधापारभवाम्बुधेस्सपदि मां बाधाकराद्गुह्यर ।
कोधावेशवशोऽथ येन्मयि तदा मेधाशिलासन्धितं
भोधागाधमहार्णवे ञ्जिति मामाधाय तुष्टो भव ॥ ९७ ॥

छिन्नामन्त्रतपोभरानविरतं गेडातिसम्पीडिता-
नूडाशेडविचारणास्वकुशलानाडाारमात्रार्थिनः ।
माडामान्यदयाशा यद्वि तु नः स्नेडादुदीक्षेस्तदा
का डानिर्भवतो गणेश भविता नेडायमस्मानव ॥ ९८ ॥

अत्यन्तार्तिपरम्परोपलितसंसृत्यम्बुधौ चित्तवै-
मत्यं प्राप्य विवेयनैरविदितौचित्यं निमग्नं चिरात् ।
नित्यं मोडशतापविद्धमवशं गत्यन्तरानाश्रितं
भृत्यं मां गणनायकोद्भर तदौन्नत्यं य सत्यं कुरु ॥ ९९ ॥

अक्तं मोडमडाञ्जनेन विषयासक्तं प्रवृत्तं दिवा-
नक्तं वित्तमुतादिभिर्दृढपरिष्वक्तं य मां मायया ।
सक्तं पुण्यकण्ठेन पापपटलीयुक्तं निषिक्तं मले
भक्तं पादनभ्रप्रभासखिलनिर्गिक्तं गणेश क्रियाः ॥ १०० ॥

ज्यावल्वीव सरीसरीति धमनी यावत्तनौ यार्मणी
सा वधीव विनिश्चसत्यविकलैर्मै वश्यभावं गतः ।
तावन्मत्तरणैरकुण्ठगतिभिः वे वर्त्मनि स्थीयतां
श्रुवत्यागभयेऽप्यपैद् न मतिर्भावत्कपाडाम्बुजात् ॥ १०१ ॥

॥ छति श्रीसम्प्रार्थनापद्धतिः ।

श्रीमनस्तृप्तिः

प्रस्तात्मानभपारदुःखनिश्चयैर्ध्वस्तापिलाति तु मां
कस्तावद्रयधिष्यतीति न छि मे प्रस्तावना कापि यत् ।
यस्ताक्षभवाब्धिमानजनताडस्तावलम्भप्रदो
(१) अस्ताडुडभवाग्रजोऽत्र भवति न्यस्ता समस्तापि धूः ॥ १०२ ॥

१। अस्ताडुडो मेषवाडनोऽग्निः ।

कंसारातिचतुर्भुजेन्दुशकलोत्तसाद्योऽपीश्वरा
ये सामान्यजनैः सडात्मदुरितध्वंसाशयोपासते ।
तं साक्षात्कलयिष्यसे किमिति चेत् संसारिणामप्राणी-
स्तं साधारणमागमा जगुरतः संसाधयामीप्सितम् ॥ १०३ ॥

मोडाभ्याम्बुनिधी विचित्रविषयग्राडाकुले निर्भरो-
त्साडादल्पतरातिनश्वरसुभावेदात्प्रनष्टायुषः ।
डिडातीतपुराणसत्तृपरीणाडादिदानीममी
नीडारायलकन्यकातद्भुवुं गाडामडे चेतसा ॥ १०४ ॥

बालेन क्षणभगुरेऽपि विषये लोलेन यद्यप्यस-
छीलेनाधमुपार्जितं तद्दुदितामीले समासेदुषि ।
काले पाद्युगे मनो व्यरययं दालेन्दुमौलेर्यदि
प्रालेयानि रविर्यथैव विदलेज्जवालेव तूलं शुभेः ॥ १०५ ॥

सुत्रामप्रमुषैश्च यत्पद्युगं सत्राशनैः सेव्यते
पित्रा पुत्र एव प्रपञ्च एड यामुत्रापि येनेक्ष्यते ।
चित्राकारमिदं विभाति सकलं यत्राडित भित्तिवत्
स त्रायीत गणेश्वरस्त्रिजगदाधित्राणदक्षः स्वयम् ॥ १०६ ॥

निद्रालस्यवशान्निशादिवसयोभद्राय डीनोधमः
क्षुदानित्यसुभाशया धुरि दधन्मुद्रां द्रिद्राडिताम् ।
स्वद्राषिष्ठसुभावलं श्रितजनाधद्रावणं डा चिरा-
द्राक्षं गणानाथमद्रितनयारुद्रात्मजातं विभुम् ॥ १०७ ॥

डूतिर्देवगणस्य साधुषु मभे भूनिर्भवत्वस्य ते-
वीतिनश्यतु षडिधा भुवि यथा स्कीतिर्भवेत् सम्पदाम् ।
जातिः स्वे चरिते युतास्तु न य दुर्नी तिर्नृपाणां न य
ज्ञातातु ते गणेश कृपया भीतिः कश्चिन्मा स्म भूत् ॥ १०८ ॥

कृलश्रुतिः अष्टप्रासयुतं विशिष्य पठतामिष्टप्रदं देडिनां
कष्टकलेशविनाशनं बहुविधानिष्टत्रजस्थेदनम् ।
नष्टस्वार्थिसमर्पणं सरसविस्पष्टप्रमेयं गणेश-
शाष्टशस्यश्चोक्तशतं चिरं विजयतां तुष्टः स य स्याद्विभुः ॥ १०९ ॥

कविनाम प्रातः पद्यशतं पठेद्यदि पुमान् जातस्पृहः प्रत्यडं
भ्यातः पुत्रकलत्रमित्रविभवोपेतश्चिरं मोदते ।

येतस्येष यदीडते पदमदो यातश्च नातः पते
गीतः सिद्धगणैर्गणधिपपदं नीतः सुभं विन्दते ॥ ११० ॥

शम्भावाडितयेतसो मुनिमणोः कुम्भाद्दृतीताकृतेः
कुम्भाद्दुडतया कवेरसुतथा सम्भावितश्रेयसि ।
कुम्भाधीरपुत्रे वसन् मधुरवाग्गुम्भातिमान्यः सुधी
जम्भारातिरथीकरञ्छतमिदं श्रीयज्ञवेदेश्वरः ॥ १११ ॥

श्रीमत्कुम्भपुरे सता गणपतेर्धाम स्वयं ध्यायता
प्रेम ज्यापयतां कृतं सुकदिना धीमधुरस्वामिना ।
क्षेमस्थेमकरं गणेशशतकं नाम प्रसिद्धिं लज-
त्वामन्वन्तरमाणवं य तद्विदं कामप्रदं देडिनाम् ॥ ११२ ॥

आदौ मङ्गलशंसनं विनयवाग्गुम्भो मनोनिग्रहो
निर्दो विरतिः स्वर्गपगुणायारित्रं नतिः प्रार्थना ।
यैतस्तुष्टिकृलाभिधानकविनामानीति भिन्नकम
रभ्यं पद्यशतं दशाधिकमिदं लूयाद् बुधानां मुदे ॥ ११३ ॥

॥ एति श्रीविश्वामित्रकुलकलशपारावारकासुधाकरश्रीमद्रत्नभेट-
श्रीनिवास मणिवरसन्तानपल्लवेन श्रीबालचन्द्रार्थतनूजेन
यज्ञवेदेश्वरेण कृतं गणेशाष्टोत्तरशतं (गणेशशतकं) सम्पूर्णम् ॥

Proofread by Sreenivasa Rao Bhagavatula

—
Shri Ganesha Ashtottarashatam or shatakam
pdf was typeset on June 29, 2023
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

